

Gemeentepolitie Amsterdam

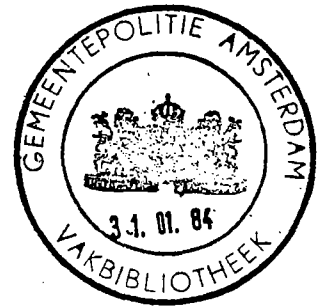
Uniformdienst

Bureau Bewapening, Kleding,

Uitrusting en Mobiele Eenheid

GEWELDSAANWENDING DOOR POLITIE-
AMBTENAREN IN AMSTERDAM IN 1982.

Gemeentepolitie Amsterdam
Uniformdienst
Bureau Bewapening, Kleding,
Uitrusting en Mobiele Eenheid

Aan de Commissaris van Politie
Hoofd Uniformdienst
d.t.v. Hoofd Centrale Bureaus Uniformdienst

Nr.

Onderwerp: Gewelddaanwending door Politie-
ambtenaren in Amsterdam in 1982.

1. Inleiding

Ter informatie van de Hoofdcommissaris doe ik U hierbij toekomen een overzicht van de gewelddaanwending door leden van de Gemeentepolitie Amsterdam, door leden van de vaste bijstand van het Korps Koninklijke Marechaussee en de daarmee verband houdende voorvallen in het jaar 1982. Een nadere specificatie met betrekking tot de gevallen "ernstvuur" en "dreigen met het dienstpistool" zijn als bijlagen bijgevoegd.

Voorzover een vergelijk nuttig wordt geacht zullen gemakshalve de aantallen van 1981 tussen haakjes achter die van 1982 worden opgegeven.

Dit jaarverslag is erg uitgebreid geworden. Alhoewel ik mij besef dat een lang verslag niet uitnodigt om te lezen, meen ik gelet op het bijzondere jaar 1982 op het gebied van de gewelddaanwending en de vele ontwikkelingen die in verband hiermee gaande zijn voor de vele belangstellenden de gebeurtenissen en ontwikkelingen zo uitgebreid te moeten omschrijven.

Het jaar 1982 geeft --wat de aanwending van geweld door de politie betreft-- evenals dit het geval was voor de jaren 1980 en 1981 een zeer afwijkend beeld ten opzichte van de jaren voor 1980, welke ontwikkeling mij zorgen baart.

Hierbij doel ik met name op de volgende voorvallen.

13 januari 1982

Ontruiming van het "Blaaskop-complex" aan de Wibautstraat met aansluitend ordeverstoringen en het plegen van vernielingen aan en rond het Wibauthuis.

- 27 februari 1982 Demonstratieve optocht, gericht tegen vermeende inmenging van de V.S. in El Salvador, welke eindigde bij het Amerikaanse Consulaat-Generaal op het Museumplein met aansluitend ordeverstoringen. Door de aan het Consulaat-Generaal toegebrachte schade ontstonden diplomatieke moeilijkheden tussen Nederland en de V.S., die erin resulteerden dat het Consulaat gedurende enkele weken gesloten is geweest.
- 19 maart 1982 Naar aanleiding van de dood van vier Nederlandse journalisten in El Salvador ontstonden ongeregeldeheden rond het Amerikaanse Consulaat-Generaal.
- Tussen 26 maart
t/m 30 juli 1982 Vond naar aanleiding van de herdenking van de slachtoffers in El Salvador wekelijks op vrijdagavond een demonstratieve optocht plaats, welke eindigde bij de geplaatste herdenkingskruizen voor het Amerikaanse Consulaat.
- 30 april 1982 Demonstratieve optocht van personen die de viering van Koninginnedag wilden verstoren. In de avonden kwam het enige malen tot kleine ordeverstoringen.
- 2 mei 1982 Voetbalwedstrijd Ajax - FC Utrecht waarbij enkele kleine vechtpartijen ontstonden, en supporters op de terugtocht naar het station Diemen een spandoek meedroegen met een antisemitische tekst.
- 11 mei 1982 Verwijdering van de geplaatste herdenkingskruizen voor het Amerikaans Consulaat-Generaal op het Museumplein, met aansluitend ongeregeldeheden.
- 24 mei 1982 Ontruiming van perceel Kloveniersburgwal 82 (deel van het Binnengasthuis).
- 12 juni 1982 Demonstratie georganiseerd door het Palestina-comité, waarbij rond de vestiging van El-Al op het Rokin kleine ongeregeldeheden ontstonden.
- 3 juli 1982 Demonstratieve optocht gericht tegen de bouw van het gecombineerde stadhuis-muziektheater op het Waterlooplein, waarbij grote vernielingen in de bouwput werden aangericht.
- 17 juli 1982 Demonstratieve optocht georganiseerd door het actiecomité "Israël uit Libanon nu".

- 9 augustus t/m
19 november 1982 Vrijwel permanente statische bewaking van het Stopera-terrein door een of meerdere M.E.-pelotons, waarbij bijstand werd verleend door eenheden van de Rijkspolitie.
- 11 oktober 1982 Ontruiming van gekraakt pand Jan Luijkenstraat 3, bekend als "Lucky Luijk", met aansluitend zéér zware ongeregeldeheden.
Ten einde de politie bij haar optreden tegen relschoppers meer armslag te geven, werd door de Burgemeester op grond van artikel 219 van de Gemeentewet een zogenaamde "nood-verordening" afgekondigd.
Op 12 oktober werden respectievelijk ontruimd de panden Paulus Potterstraat 26 en Nieuwe Spiegelstraat 30.
- 17 december 1982 Vergadering van aanhangers van de Centrum-partij in hotel Krasnapolsky met aansluitend ongeregeldeheden.
- 23 december 1982 Ontruiming van gekraakt pand Vondelstraat 36 met aansluitend ongeregeldeheden.

Bij genoemde optredens werd door diverse Gemeentelijke Politie-korpsen, het Korps Rijkspolitie en het Wapen der Koninklijke Marechaussee in M.E.-verband, bijstand verleend.

Zonder op alle grootschalige politie-optredens, die gedurende 1982 hebben plaatsgevonden, afzonderlijk te willen ingaan, wil ik toch niet nalaten de meest karakteristieke ordeverstoringen inhoudelijk te noemen.

Naar aanleiding van de beweerde inmenging van de Verenigde Staten in El Salvador, vond op 27 februari 1982 de eerste demonstratieve optocht naar het Amerikaanse Consulaat-Generaal op het Museumplein plaats.

De in zogenaamd "vredestenue" optredende politie-ambtenaren, werden na aankomst van de stoet bij het Consulaat hevig bekogeld met stenen en andere projectielen, waarbij diverse gewonden vielen. Door de massaliteit aan geweld konden beschadigingen aan het Consulaat-Generaal niet voorkomen worden. Ter bescherming tegen de projectielen moest het aanwezige politie-personeel bescherming zoeken onder en achter de omgegooide hekken die rondom het Consulaat waren geplaatst. Het bleek niet mogelijk het gebruikte geweld te keren, daar anders gebruik moest worden gemaakt van dis-proportioneel geweld i.c. vuurwapengebruik. Ook nadat de Mobiele Eenheid was ingezet, werd men vrijwel voortdurend bestookt met projectielen.

Dat niet iedereen in Amsterdam het eens is met de bouw van het gecombineerde Stadhuis-Muziektheater op het Waterlooplein, bleek uit de diverse acties en demonstraties die in de afgelopen jaren gehouden zijn. Niet voorzien was dat de voor zaterdag, 3 juli 1982 geplande demonstratie naar het Waterlooplein zodanig zou ontaarden, dat in de bouwput voor miljoenen guldens schade werd aangericht.

Deze ongeregelgheden, gevolgd door een aantal bomexplosies enige tijd later elders in de stad, hebben er echter wel toegeleid, dat nadien in een bijna permanent statisch toezicht rond het Stopera-terrein moest worden voorzien. Een krachtsinspanning die niet alleen door het Amsterdamse Korps kon worden opgebracht en waarvoor bijstand is verkregen van eenheden van de Rijkspolitie. Of van de aanwezigheid van de Mobiele Eenheid een preventieve werking is uitgegaan, is moeilijk meetbaar. Feit is wel dat tijdens de aanwezigheid van de Mobiele Eenheid geen enkel incident heeft plaatsgevonden.

De politie werd op 27 februari 1982 en 3 juli 1982 geconfronteerd met ongeregelgheden waarbij het aantal beschikbare politie-ambtenaren te klein was om op een adequate wijze op te treden. Deze twee ordeverstoringen zouden met de wapenstok kunnen en moeten worden beëindigd. Het aantal beschikbare politie-ambtenaren ter plaatse was echter te gering om dit te effectueren. In dat geval bestaat er een keuzemogelijkheid tussen enerzijds terugtrekken en de ordeverstoring te laten voortduren, eventueel totdat voldoende personeel ter plaatse is om de ordeverstoring met adequate middelen aan te pakken, of anderzijds op te treden met een voor die ordeverstoring te zware vorm van geweld.

Het probleem kan zich ook voordoen tijdens het gebruik van geweld. Stel dat de politie met gebruikmaking van de wapenstok de orde wil herstellen bij het Amerikaanse consulaat of bij het Stopera-object. Dit blijkt niet te lukken, hetgeen betekent dat een zwaarder middel moet worden toegepast. Bij een niet-georganiseerd M.E.-optreden zal het zwaardere geweldsmiddel veelal vuurwapengebruik zijn.

Volgens de verouderde richtlijnen zou vuurwapengebruik toegepast mogen worden.

Uit de herziene geweldsinstructie blijkt dat het huidige maatschappelijke oordeel over het vuurwapengebruik spreekt over het slechts toepassen van vuurwapengeweld als het leven van politieagenten en burgers in onmiddellijk gevaar is of dreigt te komen. Zowel bij de bestorming van het consulaat als het vernielen van goederen zoals bij het Stopera-object, was er niet een direct gevaar voor het leven van agenten of burgers.

De conclusie zou kunnen zijn, dat het uiterst zware middel vuurwapengebruik onevenredig zal zijn aan het belang van het doel dat wordt nagestreefd. Het is niet proportioneel. Dat betekent dat de politie moet afzien van verder geweld en dat het doel van het optreden niet kan worden bereikt. Dit zou er op neer kunnen komen dat men het Amerikaanse Consulaat bezet of dat wederom veel vernielingen worden aangericht.

Het afzien van verder geweld leidt in sommige gevallen tot problemen. Het leidt tot een vrij sterke emotionele reactie bij (groepen uit) de bevolking, die zich door het politie-optreden onvoldoende beschermd achten. Deze emotionele reactie zou er in een aantal gevallen toe kunnen leiden dat groepen uit de bevolking het recht in eigen hand nemen met alle mogelijke middelen en alle gevolgen van dien (zie de beschrijving van de ontruiming van de Vondelstraat 36 op 23 december 1982 in dit hoofdstuk).

Bij de beslissing om van verder geweld af te zien zal met dit facet terdege rekening moeten worden gehouden. Het vormt immers één van de factoren die bij de belangenafweging op grond van publieke noodweer mede een rol moeten spelen. Het gevoel onvoldoende beschermd te zijn, kan op zichzelf echter nooit voldoende zijn om te besluiten het meest zware middel (vuurwapengeweld) te gebruiken. Dit besluit kan alleen worden genomen op grond van de totale situatie zoals deze zich op dat moment voordoet.

Een ander aspect dat meegenomen dient te worden in de overweging vuurwapengeweld te gebruiken is dat er een grote kans bestaat dat tengevolge van het vuurwapengeweld slachtoffers vallen bij de demonstranten. In de ogen van de demonstranten zal hij een "martelaar" zijn met alle gevolgen van dien. (telegraafrellen: overleden bouwvakker; West-Berlijn; overleden kraker).

Kenmerk van deze ordeverstoringen is dat deze - althans in die mate - onvoorzienbaar zijn. In dat soort situaties kan er een tekort aan politieambtenaren zijn. Het is gewenst dat ten behoeve van de politieambtenaren duidelijkheid verschaft wordt hoe de gedachten zijn van het bevoegde gezag over eventueel vuurwapengebruik. Juist voor deze twee objecten kunnen met name tolerantiegrenzen worden vastgesteld.

De ontruiming van het gekraakte pand Jan Luijkenstraat 3, beter bekend als de "Lucky Luijk", op 11 oktober 1982 was in het geheim voorbereid en had tot voordeel dat het pand moeiteloos benaderd en ontruimd kon worden. Na de ontruiming ontstonden uit woede hierover reeds binnen het uur ernstige ongeregelde heden, waarbij in de Museumbuurt voor miljoenen guldens schade is aangericht. Ten einde de politie bij haar optreden tegen relschoppers meer armslag te geven, werd door de Burgemeester op grond van artikel 219 van de Gemeentewet, een zogenaamde "noodverordening" afgekondigd.

Gedurende de ongeregelde heden op 11 en 12 oktober werd men verscheidene malen geconfronteerd met het verschijnsel "knokploegen". Het ging hier om personen die zich in de directe omgeving van ordeverstoringen en plaatsvindende demonstratieve optochten ophielden en op het eerste gezicht qua uiterlijk niet te onderscheiden waren van politiepersoneel. Het optreden van deze knokploeg, leidde gelukkig niet tot ongeregelde heden gedurende deze ordeverstoringen. Het komt echter steeds vaker voor dat burgers menen het recht in eigen hand te moeten nemen. Dit is een uiterst betreurenswaardige ontwikkeling, welk te allen tijde voorkomen dient te worden.

De ontruimmingen op 11 en 12 oktober 1982 hebben geleid tot ernstige ongeregelde heden waarbij zeer harde confrontaties tussen politie en actievoerders zijn voorgekomen.

Medio november 1982 werden door het Klachtenbureau Politie-optreden 95 klachten, welke op voornoemde ongeregelde heden betrekking hadden, aangeboden aan de Burgemeester van Amsterdam en aan de Procureur Generaal fungerend directeur van Politie. Daarnaast werden via diverse kanalen 9 schadeclaims ingediend.

In het driehoeksoverleg van 28 oktober 1982 werd besloten dat een deel van de ingediende klachten door de Rijksrecherche zou worden onderzocht (individueel) en de overige door de politie zelf (structureel).

De bedoeling van het politiële onderzoek was om bepaalde maatregelen in de technische en preventieve sfeer te kunnen treffen, waardoor ongewenste situaties zoals die zich na onderhavige ontruimingen hebben voorgedaan in de toekomst mogelijk zouden kunnen worden voorkomen.

De klachten werden door een hiertoe ingestelde klachtengroep onderzocht, bestaande uit executieve politie-ambtenaren.

De klachtengroep is in maart 1983 gereed gekomen met haar onderzoek en heeft haar bevindingen samengevat in een rapport genaamd "Klachtenonderzoek, geen noodzaak?".

Dit rapport is geëvalueerd door een evaluatiecommissie politie-optredens 11 en 12 oktober 1982 onder voorzitterschap van Dr. H.J. Roethof.

Alle rapporten zijn besproken in de commissie voor Politietaken d.d. 27 oktober 1983.

Op donderdag, 23 december 1982 werd het pand Vondelstraat 36 ontruimd. Het betrof een zogenaamd "platte pet" optreden ter assistentie van de deurwaarder.

In korte tijd verzamelde zich voor het pand een groep krakers en symphatisanten, waarvuit stenen werden gegooid naar de percelen Vondelstraat 36 en 38. Tengevolge van het geweld werden bijna alle ruiten van deze panden vernield. De toegangsdeuren van beide percelen werden bestormd en getracht werd deze te forceren. Op het moment dat de menigte met stenen naar het naast het te ontruimen pand gelegen hotel gooide en de toegangsdeur forceerde, bevonden zich op de benedenverdieping hotelgasten aan de ontbijttafel. Deze gasten zijn via de tuinen in veiligheid gesteld.

Zoals later zou blijken is vanuit het hotel op de momenten dat de panden door actievoerders werd belaagd, geschoten door de eigenaar.

Geweldsaanwending in M.E.-verband dient anders beoordeeld en geëvalueerd te worden dan geweldsaanwending door individuele politie-ambtenaren. Van te voren zijn namelijk tolerantiegrenzen vastgelegd i.o.m. de Burgemeester en de Hoofdofficier van Justitie. De commandant onder wiens leiding wordt opgetreden, bepaalt op welk tijdstip geweld moet worden aangewend, welk middel moet worden gebruikt. De commandant bepaalt in het algemeen wanneer de aanwending van geweld moet worden beëindigd.

De evaluatie van geweldsaanwending tijdens dergelijke grootschalige optredens vond direct plaats na de grootschalige optredens zelf en hierover werden uitvoerige rapporten opgemaakt en ingezonden.

Gelet op de zeer uitvoerige evaluatieverslagen naar aanleiding van vorenstaande M.E.-optredens, zal ik mij in dit overzicht verder beperken tot de individuele aanwendingen van geweld.

De problemen waarmee de politie wordt geconfronteerd bij het optreden bij ordeverstoringen hebben begin 1982 geleid tot het instellen van een werkgroep "Kleinschalig Politie-optreden". Deze werkgroep diende advies uit te brengen op welke wijze gekomen zou kunnen worden tot adequate relbeheersing en de-escalerend politie-optreden.

De werkgroep is in juni 1982 gereed gekomen met haar rapport getiteld "Rapport werkgroep kleinschalig politie-optreden" en heeft dit aangeboden aan de korpsleiding.

De korpsleiding is akkoord gegaan met de inhoud van het rapport en heeft besloten dat de aanbevelingen in praktijk gebracht dienen te worden.

In het rapport wordt een aantal suggesties gedaan om adequater op te treden bij (potentieel) grootschalige incidenten.

Een van de conclusies is dat er meer mogelijkheden zijn dan doorgaans wordt aangenomen om rellen te beheersen, dit wil zeggen conflicten te "managen" zodanig dat zij niet uitlopen op het gebruik van geweld.

Als suggestie wordt genoemd het zolang mogelijk trachten via normale surveillance met extra mankracht, zogenaamde "vredessurveillance", het incident te beperken, zodanig dat dit niet uitgroeit tot een rel.

Ten einde de ideeën over de verschillende soorten aanpak en de voor- en nadelen van elk van deze methoden te inventariseren, is eind september 1982 begonnen met een onderzoek in het Amsterdamse Korps, met betrekking tot de bruikbaarheid van nieuwe tactieken. Het onderzoek zal januari 1984 gereed zijn.

2. Ernstvuur

Een jaarverslag geweldsaanwending dient in het algemeen in te gaan op en een beschrijving te geven van de conclusies die uit de verzamelde gegevens te trekken zijn.

Toch wil ik stil staan bij twee dagen in 1982.

Op 6 augustus 1982 werd in de ochtenduren bij een onderzoek in een woning een rechercheur in koele bloede neergeschoten door een verdachte. Zijn collega had de tegenwoordigheid van geest voordat hij zelf beschoten zou worden om deze verdachte neer te schieten. Zowel de verdachte als de politieman zijn genezen van hun verwondingen. De verdachte is inmiddels veroordeeld. Op 6 augustus 1982 werd 's middags een collega van de Uniformdienst in koele bloede doodgeschoten en een collega raakte gewond terwijl zij in een surveillance-auto op assistentie gingen naar aanleiding van een telefonische melding dat een man een burger bedreigd zou hebben met een pistool. De verdachte werd na een schietpartij aangehouden met lichte verwondingen.

Op 12 november 1982 werden drie geüniformeerde collega's op assistentie gezonden naar een geestelijk gestoorde aggresieve man die vernielingen zou plegen.

De man sloeg bij aankomst direkt in op een van de collega's waardoor hij ernstig gewond raakte. Uit noodweer is op de man geschoten die helaas overleed aan zijn verwondingen. De collega die gewond raakte is hersteld van zijn verwondingen.

In de bijlage onder A zijn de gegevens te vinden, over de schoten afgevuurd door politiemensen in Amsterdam.

Door leden van de Amsterdamse Politie werd 20 (14) maal vuurwapengeweld aangewend tegen personen of tegen voertuigen waarin zich personen bevonden, waarbij in totaal 40 (20) patronen werden gebruikt. Het betrof hier 16 (7) gerichte schoten en 24 (13) waarschuwingsschoten. In totaal hebben 25 (14) ambtenaren van de gemeentepolitie Amsterdam gebruik gemaakt van hun dienstpistool. Door leden van de vaste bijstand van het Korps Koninklijke Marechaussee werd in 3 (3) gevallen zelfstandig geschoten waarbij 6 (4) patronen werden gebruikt (zie bijlage onder A2).

Vijfmaal (1) ging een dienstpistool ongewild af. In één geval verwondde een politieambtenaar zichzelf hierbij. Oorzaak hiervan was het ongelukkig overpakken van de ene in de andere hand van een geladen pistool tijdens het uitstappen uit de auto ten behoeve van de daadwerkelijke aanhouding van vuurwapengevaarlijke personen.

Eenmaal (1) werd gebruik gemaakt van het vuurwapen, ten einde een konijn uit zijn lijden te verlossen, waarbij 2 patronen werden gebruikt.

De gevallen betreffende de ongewilde schoten zijn uiteraard niet van invloed op de beoordeling van de geweldsaanwending, echter wel op de te geven schietopleiding.

Er werd uitsluitend met het dienstpistool geschoten en niet met de Winchester karabijn.

Wel werd tijdens eerdergenoemde ordeverstoringen gebruik gemaakt van de zogenaamde "traangas-karabijn" door daarvoor opgeleide specialisten.

Wat deze geweldsaanwendingen betreft moge ik U eveneens verwijzen naar eerdergenoemde daarover opgemaakt rapporten direct volgend op het M.E.-optreden.

De tijden van het wapengebruik liggen in hoofdzaak tussen 18.00 uur en 06.00 uur, namelijk 16 van de 23 gevallen, waarin van het vuurwapen gebruik werd gemaakt, met een relatief hoogtepunt tussen 00.00 uur en 04.00 uur.

Uitgezonderd de gevallen, genoemd onder A4, vonden de schietgevallen naar dagindeling als volgt plaats:

5(4) op maandag; 3(3) op dinsdag; 4(3) op woensdag; 2(3) op donderdag; 5(1) op vrijdag; 2(1) op zaterdag; 2(3) op zondag.

De maandindeling van de in de vorige alinea bedoelde schietgevallen is:

0(1) in januari; 2(0) in februari; 3(2) in maart; 4(3) in april; 1(1) in mei; 0(3) in juni; 4(2) in juli; 4(2) in augustus; 2(2) in september; 0(1) in oktober; 1(1) in november; 2(0) in december.

Het personeel van de Uniformdienst schoot in 16 (12) gevallen, waarvan 6 (2) in burger.

Personeelsleden van de Recherchedienst maakte in 3 gevallen gebruik van het dienstpistool. Personeelsleden van de Verkeersdienst maakte 2 maal gebruik van het dienstpistool in uniform gekleed.

Van de vaste bijstand van de Koninklijke Marechaussee schoten 3 (3) personeelsleden in 3 (3) gevallen, waarvan eenmaal in burger gekleed.

De gemiddelde leeftijd van de politieambtenaren, die geschoten hebben is 30 (26). Dit is zeker geen reden om te veronderstellen, dat jonger personeel sneller het pistool hanteert dan ouderen. Hierbij dient bedacht te worden, dat de feitelijke surveillance-dienst, waarbij toch wel de meeste kans op vuurwapengebruik aanwezig is, door zeer jong personeel wordt verricht.

Tengevolge van het vuurwapengebruik door personeelsleden van de Gemeentepolitie Amsterdam en de Vaste Bijstand van de Koninklijke Marechaussee werd, zoals reeds eerder is weergegeven, een verdachte dodelijk getroffen en raakte in vier andere gevallen een verdachte gewond.

In de gevallen, dat van het vuurwapen gebruik werd gemaakt, was de jongste verdachte 16 (16) en de oudste 41 (42).

De gemiddelde leeftijd van de verdachten was 25 (27).

Het aantal schoten dat werd gelost door leden van de Gemeentepolitie Amsterdam en de vaste Bijstand van de Koninklijke Marechaussee in gevallen dat geweldsaanwending tegen personen of voertuigen, waarin zich personen bevonden, noodzakelijk was bedroeg 46 (24) en is in verhouding tot het aantal gevallen 23 (17) en de daarbij betrokken ambtenaren 28 (17) redelijk te noemen.

Er blijkt nog steeds sprake te zijn van een vrij grote discrepantie tussen de opleidingssituatie en het geweldgebruik in de praktijk. Tekenend hiervoor zijn de nog steeds voorkomende gevallen van ongewild of anderszins technisch onvolmaakt wapengebruik.

Van de 20 gevallen van vuurwapengebruik bleken er 5 niet schietwaardig en moest worden vastgesteld dat de betrokken politieambtenaar ten onrechte een waarschuwingsschot had afgevuurd (dit wordt intimidatieschot genoemd; Dit is niet toegestaan).

Drie gevallen bleken wél schietwaardig overeenkomstig de sterk verouderde geweldsbepalingen, maar niet schietwaardig op grond van de sterk gewijzigde maatschappelijke opvattingen.

Gelet op de gewijzigde maatschappelijke normen blijft voor de politieambtenaar op dit punt veel onduidelijkheid bestaan met betrekking tot het antwoord op de vraag of een situatie nu wel of niet schietwaardig is. In hoofdstuk 6 kom ik hierop terug.

Hierbij dient bedacht te worden, dat bij het oordeel over de geweldsaanwending de plaats en de tijd in aanmerking genomen en met name de vaak zeer enerverende omstandigheden, de betrokken politieambtenaar soms in onderdelen van seconden een beslissing dient te nemen.

Achteraf is het uiteraard niet moeilijk om vast te stellen of de betrokken ambtenaar al dan niet de juiste beslissing heeft genomen. In de gesprekken die ik met de betrokken ambtenaren voer, worden eventueel gemaakte beoordelingsfouten uitvoerig met betrokkene doorgenomen met het oogmerk herhaling te voorkomen, terwijl in voorkomende gevallen het gebeurde nuttig kan zijn voor het algemene schietonderricht.

Opvallend is wederom dat de politie in een vrij groot aantal gevallen geconfronteerd werd met agressieve geesteszieken. Mijns inziens dient in dit soort gevallen veelvuldiger gebruik te worden gemaakt van het ter plaatse sturen van een ambulant psychiater van de geneeskundige dienst en dient ook gedurende de nachtelijke uren, de permanente aanwezigheid van een ambulant psychiater gewaarborgd te zijn. Bij benadering van geesteszieken dient rekening gehouden te worden met het feit dat zij niet toegankelijk zijn voor bedreiging met geweld en zich evenmin iets aantrekken van pijn of letsel. Het is vaak onmogelijk een geesteszieke direct te benaderen gezien het gevaar voor lichamelijk letsel van de politieambtenaar. Mijns inziens dient veelvuldiger gebruik te worden gemaakt van andere alternatieve vormen van benadering.

3. Dreigen met dienstpistool

In korpsmededeling rubriek B nummer 20 d.d. 21 maart 1978 met als onderwerp benaderingstechniek werd het volgende gesteld: "Het ter hand nemen van het (vuur)wapen wordt niet als geweld aangemerkt, indien dit uitsluitend geschiedt met de bedoeling het (vuur)wapen gereed te hebben voor een mogelijk gebruik in daarvoor gerechtvaardigde situaties. Dit behoeft niet te worden gerapporteerd".

Naar aanleiding van deze zinsnede werd geen enkel dreigen met dienstpistool gerapporteerd. Tijdens de lessen schietvaardigheid (technische schietinstructie) is in 1980 en 1981 aan dit punt aandacht besteed.

Vanaf 1981 werden rapporten ingediend indien men gedreigd had met het dienstpistool.

Hierbij wordt verschil gemaakt tussen de waarschuwing die aan het aanwenden van geweld vooraf gaat en het dreigen met geweld, als tactisch middel, toegepast met de bedoeling het daadwerkelijk geweld juist te voorkomen.

Het dreigen met geweld is slechts toegestaan in die gevallen waarin daadwerkelijk aanwenden van geweld tot de reële mogelijkheden behoort.

Het dreigen met of het ter intimidatie ter hand nemen van een vuurwapen is derhalve slechts toegestaan in die gevallen die dusdanig ernstig zijn dat zij schietwaardig genoemd kunnen worden.

Bij mededeling B nummer 1 d.d. 4 januari 1982 is ieder korpslid hierop gewezen en er worden nu meer rapporten hierover opgemaakt.

In het overzicht Geweldsaanwending door Politie-ambtenaren van 1981 sprak ik reeds het vermoeden uit dat in 1982 vermoedelijk een stijging te zien zou zijn van het aantal gerapporteerde gevallen naar aanleiding van het verschijnen van genoemde mededeling. In de lessen geweldsbepalingen die in maart 1982 zijn begonnen wordt onder meer aandacht besteed aan de rapportageplicht van het dreigen met pistool. In 1983 zullen als gevolg hiervan alle gevallen van dreigen pistool worden gerapporteerd hetgeen in 1983 ten opzichte van voorgaande jaren wederom een verhoging van het aantal gevallen dreigen dienstpistool te zien zal geven.

Dat tengevolge de verschenen mededeling en de hieraan besteedde aandacht tijdens de lessen schietwaardigheid, het aantal gerapporteerde gevallen van "dreigen met het dienstpistool" is toegenomen, mag blijken uit bijlage B.

Het verhoogde aantal ingediende rapporten "dreigen met dienstpistool" betekent derhalve niet dat de politie gewelddadiger zou zijn geworden!

In deze bijlage zijn de gegevens te vinden met betrekking tot het dreigen met of het ter hand nemen ter intimidatie van het vuurwapen.

Onder bovengenoemd gebruik van het vuurwapen wordt niet begrepen het ter hand nemen ter eigen veiligheid, niet zijnde ter intimidatie c.q. dreiging.

Veelal is het moeilijk precies de grens vast te stellen wanneer het ter hand nemen niet meer valt onder "eigen veiligheid" in het kader van de benaderingstechniek, maar kan worden aangemerkt als vuurwapengebruik ter intimidatie c.q. dreiging.

Een en ander is afhankelijk van de beoordeling van de individuele ambtenaar in een bepaalde situatie, waarbij de ambtenaar veelal moet vertrouwen op zijn intuïtie, gesteund door een goede kennis van de geweldsbepalingen en een juiste mentale instelling.

Hierbij mag niet worden vergeten dat in kritieke situaties tijd tot "rustige" beredenering ontbreekt en de beslissing ogenblikkelijk en onder ongunstige omstandigheden moet worden genomen.

Het personeel van de Uniformdienst maakte in 109 (48) gevallen gebruik van het dreigen met het vuurwapen, waarvan 3 maal in samenwerking met leden van de Koninklijke Marechaussee en 3 gevallen in samenwerking met leden van de Recherche. Men was hierbij in 26 (10) gevallen in burger gekleed, al dan niet in combinatie met personeel gekleed in uniform.

Personeelsleden van de Recherchedienst maakte in 11 (4) gevallen gebruik van het dienstpistool ter dreiging, waarvan 3 maal in samenwerking met leden van de Uniformdienst.

Personeelsleden van de Verkeersdienst maakte in 3 (1) gevallen gebruik van het dienstpistool ter dreiging.

Door leden van de vaste bijstand van de Koninklijke Marechaussee werden in 6 (2) gevallen gebruik gemaakt van het vuurwapen ter dreiging, waarvan 3 maal in samenwerking met personeel van de Uniformdienst.

In de overige 3 gevallen betrof het tweemaal personeel van de aanhoudingseenheden tijdens ordeverstoringen en eenmaal door leden van het Arrestatieteam van de Rijkspolitie bij de aanhouding van een Turkse gijzelaar.

In totaal werden 129 (56) gevallen gerapporteerd waarbij het vuurwapen werd gebruikt ter dreiging of ter intimidatie.

Het gebruik vond naar dagindeling als volgt plaats:

15 (8) op maandag; 16 (4) op dinsdag; 15 (11) op woensdag; 22 (8) op donderdag; 26 (9) op vrijdag; 21 (6) op zaterdag; 14 (10) op zondag.

De maandindeling van de gevallen is:

4 (0) in januari; 5 (1) in februari; 14 (4) in maart; 9 (9) in april; 13 (6) in mei; 11 (5) in juni; 10 (4) in juli; 19 (4) in augustus; 8 (4) in september; 16 (8) in oktober; 12 (5) in november; 8 (6) in december.

De tijden van het wapengebruik liggen in "hoofdzaak" tussen 18.00 uur en 06.00 uur, namelijk 82 van de in totaal 129 gevallen. Een duidelijke concentratie is echter niet waarneembaar, behalve dat het aantal gevallen liggende tussen 04.00 uur en 13.00 uur lager blijkt te zijn dan de overige gedeelten van de dag.

De gemiddelde leeftijd van de Politie-ambtenaren die het vuurwapen ter dreiging ter hand namen is 27 (26).

In bovenstaande gevallen was de jongste verdachte 14 (14) en de oudste 60 (38), voorzover de leeftijd bekend was. De gemiddelde leeftijd van de verdachten was 27 (26).

Opvallend is het grote aantal gevallen waarbij de Politie geconfronteerd werd met de aanwezigheid van een vuurwapen of waar het voorhanden hebben van een vuurwapen sterk tot de mogelijkheden behoorde, namelijk in 59 van de in totaal 129 gevallen. Verder waarbij de verdachte in het bezit was van een mes en hiermee een politie-ambtenaar of derden had bedreigd, t.w. 15 gevallen.

Bij gebeurtenissen die verband hielden met kraakacties en ontruiming werden politie-ambtenaren 11 maal dermate bedreigd c.q. aangevallen door groepen actievoerders, dat noodweersituaties ontstonden, waarbij men genoodzaakt was het vuurwapen ter hand te nemen.

Dit is een uiterst zorgelijke ontwikkeling.

Op basis van de huidige geweldsbepalingen met de daarbij behorende handleiding moeten overtredingen van bepaalde artikelen van het Wetboek van Strafrecht schietwaardig worden geacht. Gelet op deze sterk verouderde geweldsbepalingen en de thans gehanteerde maatstaven (heersende maatschappelijke opvattingen) worden deze misdrijven wel aangemerkt als een ernstig misdrijf, die echter de rechtsorde geenszins op grove wijze aantasten. Derhalve zou het gebruik van een vuurwapen achterwege gelaten dienen te worden.

Een aantal van de gerapporteerde gevallen waarbij het vuurwapen ter hand werd genomen ter dreiging c.q. intimidatie behoort tot deze categorie en derhalve diende het ter hand nemen van het vuurwapen achterwege te blijven.

Gedurende de lessen schietwaardigheid wordt aandacht geschonken aan de vraag, wanneer dreigen met het dienstpistool is toegestaan. Het is de bedoeling in de toekomst gesprekken te gaan voeren met de politie-ambtenaren die deze vorm van geweld hebben toegepast, waarbij gemaakte beoordelingsfouten uitvoerig worden doorgenomen met het oogmerk herhaling te voorkomen. Op dit moment is dit, gezien de personeelssterkte van de afdeling Vuurwapenopleiding, niet mogelijk.

4. Gebruik van de wapenstok

Van de wapenstok werd, zowel van de lange als ook van de korte wapenstok, in 138 (70) gevallen gebruik gemaakt.

Het gebruik vond ondermeer plaats tijdens of naar aanleiding van voetbalwedstrijden (in 11 gevallen), kraakacties i.c. ontruimingen (in 9 gevallen), demonstratieve optochten (in 2 gevallen), ernstige ordeverstoringen op de Zeedijk (in 16 gevallen) en de Nieuwendijk (in 2 gevallen).

Het gebruik van de wapenstok in M.E.-verband is wel meegeteld. Dit vond plaats in 13 gevallen.

Overzicht van het gebruik wapenstok onderverdeeld naar het district waar het heeft plaatsgevonden.

District	gebruik wapenstok
1	5 (3)
2	52 (25)
3	22 (14)
4	24 (10)
5	19 (4)
6	11 (13)
7	5 (1)

In het jaarverslag van 1981 werd reeds gememoreerd dat de situatie op de Zeedijk in oktober 1981 door de aldaar aanwezige handel in verdovende middelen, zowel voor wat betreft de veiligheid voor het politiepersoneel, als voor de overlast voor de omgeving, zodanig kritisch was geworden, dat besloten werd het probleem "Zeedijk" op een intensieve en stringenter manier aan te pakken. Dagelijks werd men geconfronteerd met beledigende opmerkingen in de richting van het dienstdoende politiepersoneel, verzet tijdens aanhoudingen, het gooien met stenen naar politiemensen, enzovoorts. Hiernaast was regelmatig sprake van het plegen van massaal verzet tegen politie-ambtenaren die een of meerdere personen wilden aanhouden ter zake de Opiumwet of het plegen van geweldsdelicten.

Ten einde te trachten aan deze situatie een eind te maken werden verschillende maatregelen getroffen. Er werd ondermeer in de loop van 1981 een verscherpte surveillance ingesteld, overgegaan tot surveillance door hondegeleiders, percelen gesloten op grond van artikel 222, sub b van de APV, een messenverbod ingesteld vanaf november 1981 tot 3 januari 1982. Hiernaast heeft de Burgemeester op grond van artikel 219 van de Gemeentewet de met de leiding van de surveillance op de Zeedijk belaste functionarissen, de bevoegdheid gegeven om namens hem te vorderen dat een menigte zich verspreidt in de richting die hij daartoe aangeeft.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat, gezien de toegenomen agressiviteit van de bezoekers van de Zeedijk, een toename waarneembaar is van het aantal gevallen waarin tot geweldsaanwending van politiezijde moest worden overgegaan.

In 1982 was hiervan in 16 gevallen sprake, een verdrievoudiging van het aantal in 1981 dat 5 gevallen was, zodat hier een duidelijke verslechtering van de situatie waarneembaar is. Deze ontwikkeling heeft eveneens doorgezet in 1983. Ten einde hieraan het hoofd te kunnen bieden werd door de leiding van het bureau Warmoesstraat een notitie samengesteld, die is bedoeld om de politieke aanpak van de problematiek "in het gebied Zeedijk" voor 1983 beleidsmatig vast te stellen.

Met ingang van 4 juli 1983 heeft de Burgemeester, gelet op de situatie op de Zeedijk, het bevel dat is gebaseerd op artikel 219 van de Gemeentewet uitgebreid. Indien op een moment redelijkerwijze kan worden aangenomen dat door het zich bevinden, het zich heen en weer bewegen of het postvatten van personen op de aangegeven openbare wegen strafbare feiten worden gepleegd of dreigen te worden gepleegd of voorbijgangers (dreigen te) worden lastig gevallen, dan kan een daartoe door de chef van het bureau Warmoesstraat aangewezen politie-ambtenaar bevelen dat een ieder die zich op de aangegeven wegen bevindt, zich dient te verwijderen uit het gebied waarin deze wegen zijn gelegen, langs de weg of in de richting door de politie aangewezen. Tevens kan degene die zich dient te verwijderen, worden bevolen dat hij zich gedurende 8 uur niet mag ophouden in het gebied waarin deze wegen zich bevinden.

De harddrugsproblematiek wordt ter sprake gebracht in het in maart 1982 verschenen "Ontwerp beleidsplan voor de gemeentepolitie Amsterdam".

Het zou echter te ver voeren in het kader van dit verslag dieper in te gaan op deze problematiek.

Er bleek na beoordeling van de ingediende gevallen, waarin gebruik werd gemaakt van de wapenstok, géén sprake te zijn geweest van onjuiste toepassingen.

Het wapenstokgebruik ging in een aantal gevallen gecombineerd of vooraf door andere vormen van geweldsaanwending. In twintig gevallen werd het gebruik van de wapenstok gevolgd door of ging gepaard met inzet van een diensthond, in tien gevallen met gebruikmaking van fysiek geweld door de politie-ambtenaar, in vijf gevallen met het dreigen met een dienstpistool, éénmaal met ernstvuur en viermaal met gebruik van traangas.

5. Inzet diensthond

Van de diensthonden werd in 117 (62) gevallen zodanig gebruik gemaakt, dat daarbij personen gewond zijn geraakt of schade is toegebracht aan kleding.

In 7 gevallen betrof het een inzet van een diensthond naar aanleiding van/of tijdens een ontruiming van een kraakpand c.q. een kraakactie van een pand.

In 7 gevallen werd gebruik gemaakt van een diensthond in het kader van ordeverstoringen gedurende voetbalwedstrijden en in 4 gevallen tijdens demonstratieve optochten.

Overzicht van de bijtgevallen onderverdeeld naar het district waar het heeft plaatsgevonden.

District	inzet surveillancehond	
1	1	(1)
2	83	(42)
3	3	(-)
4	11	(4)
5	11	(12)
6	6	(1)
7	2	(2)

Opvallend in bovenstaand overzicht is dat het overgrote deel van de bijtgevallen plaats heeft gevonden in district 2, namelijk in 71 procent van alle gevallen.

De eerder in dit jaarverslag geschetste problematiek, tengevolge de handel in verdovende middelen, op en in de directe omgeving van de Zeedijk, is er mede de oorzaak van dat het aantal bijtgevallen in district 2 zo omhoog is gegaan. Van het genoemde aantal, betrof het in 53 gevallen een optreden op de Zeedijk.

De situatie op de Zeedijk werd dusdanig kritisch dat ondermeer werd overgegaan tot een verscherpte surveillance met hondegeleiders. Het is niet verwonderlijk dat, gezien de toegenomen agressiviteit van de zijde van de bezoekers van de Zeedijk, een toename waarneembaar is van het aantal gevallen waarin tot geweldsaanwending van politiezijde is overgegaan i.c. een diensthond moest worden ingezet, ten einde daadwerkelijk politie-optreden te effectueren. Ik ben er nog steeds van overtuigd dat dankzij de inzet van hondegeleiders, de zwaardere vorm van geweldgebruik (dreigen dienstpistool, gebruik pistool) in een aantal gevallen is voorkomen. Toch baart het aantal keren dat gewelddadig ingegrepen dient te worden op en rond de Zeedijk mij zorgen. Naar mijn mening dienen op korte termijn andere oplossingen gevonden te worden voor de desbetreffende problemen.

In een aantal gevallen werd, naast gebruikmaking van een diensthond, door de betreffende hondegeleider gebruik gemaakt van andere vormen van geweld, t.w. wapenstok in 17 gevallen, fysiek geweld in 2 gevallen en dreigen dienstpistool in 2 gevallen.

Uit eerder gegeven overzicht van de bijtgevallen onderverdeeld naar het district waar het heeft plaatsgevonden, zou men kunnen opmaken dat de districten 4 en 5, in vergelijking met de overige districten, een hoog aantal bijtgevallen heeft. Oorzaak hiervan is het feit dat voetbalwedstrijden plaatsvinden binnen deze districten en dat sprake is geweest van diverse orderverstoringen (ontruiming gekraakt complex "de Blaaskop", ongeregeldheden naar aanleiding van El Salvador demonstraties, ontruiming Jan Luijkenstraat). Na een analyse van bovenstaande weergegeven verdeling blijkt dat geen sprake is van een onevenredige spreiding, afgezien van het hoge aantal bijtgevallen in district 2 buiten beschouwing gelaten.

In 20 gevallen was sprake van een ongewild bijtgeval, waarbij in 10 gevallen een politieambtenaar door een diensthond werd gebeten. Ongewilde bijtgevallen kunnen helaas niet altijd worden voorkomen. Gedurende de opleidingssituatie wordt hieraan desondanks in ruime mate aandacht besteed.

Hierover is overleg gevoerd met de Chef bureau Bereden Politie en Hondegeleiders, die hieraan extra aandacht zal schenken, met name aan het feit dat het onjuist is dat hondegeleiders met hun diensthond uitsluitend worden ingezet in het kader van gewelddadige situaties.

Gedacht wordt hierbij aan inzet bij ordeverstoringen en surveillance op de Zeedijk. Dit optreden heeft een weerslag op mens en dier. Het is van belang dat wordt zorggedragen voor een toereikende emotionele ontlading en opvang.

Chef Bureau Bereden Politie en Hondgeleiders heeft op 5 oktober 1983 een notitie geschreven met als onderwerp "Inzet van hondgeleiders in M.E.-verband". Deze notitie is op 24 november 1983 in de commissie voor Politiezaken behandeld. Voor 1 februari 1984 zal over dit onderwerp een instructie geconcipieerd worden.

Zie voor een overzicht van geweldsaanwending gedurende de jaren 1979, 1980, 1981 en 1982 bladzijde 18.

Beknopt overzicht van geweldsaanwending in de diverse districten gedurende 1979, 1980, 1981 en 1982.

District	gebruik vuur- wapen door				Dreigen dienstpistool				gebruik wapenstok				inzet surveillancehond			
	gem.pol.				K.M											
	'79	'80	'81	'82	'79	'80	'81	'82	'79	'80	'81	'82	'79	'80	'81	'82
1	1	2	2	1	0	0	0	0	-	-	1	7	6	4	3	5
2	6	3	3	5	0	0	0	2	-	-	13	34	14	27	25	52
3	3	8	2	6	0	1	1	0	-	-	6	22	11	18	14	22
4	3	0	4	3	2	0	1	1	-	-	15	22	10	13	10	24
5	3	0	2	0	0	0	1	0	-	-	12	23	7	10	4	19
6	3	2	1	1	0	0	0	0	-	-	4	16	6	12	13	11
7	-	-	-	4	-	-	-	0	-	-	4	5	-	-	1	5
totaal	19	15	14	20	2	1	3	3			55	129	54	84	70	138
													13	16	62	117

N.B. vanaf 1981 werd het bureau bijlmer afzonderlijk aangegeven als district 7.

6: Schietopleiding.

Het aantal schietpunten in Amsterdam bleek wederom onvoldoende om alle wapendragenden in de gelegenheid te stellen 4 keer per jaar of zoveel meer als nodig, met het tot hun bewapening behorende pistool te oefenen.

Derhalve diende frequent gebruik te worden gemaakt van de regionale schietbaan te Zaanstad en de militaire schietbanen Craillo en De Harskamp. In 1978 en 1979 konden alle wapendragenden in de gelegenheid gesteld worden drie keer per jaar te schieten. In 1980 konden alle wapendragenden nauwelijks één keer in de gelegenheid gesteld worden te schieten. Ik verwijs kortheidshalve naar mijn jaaroverzicht 1981 voor een volledige toelichting over de oorzaken hiervan.

In 1981 konden 3736 personeelsleden in de gelegenheid worden gesteld te schieten, hetgeen betekende 1,94 schietbeurt p r persoon bij een volledige baanbezetting.

In 1982 konden 6161 personeelsleden in de gelegenheid worden gesteld te schieten, hetgeen betekende 2,9 schietbeurt p r persoon bij een volledige baanbezetting.

Het aantal voorgeschreven schietoefeningen kon niet worden gehaald, omdat de binnenschietbanen die in 1980 werden gesloten als gevolg van een te hoog loodgehalte in de lucht, pas in april 1982 volledig gerenoveerd waren en, zoals reeds in het vorige jaarverslag werd gememoreerd, er een tekort was aan vuurwapendocenten.

Nu in de huidige situatie veel van schietbanen gebruik gemaakt moet worden die buiten Amsterdam liggen, gaat veel tijd verloren aan het reizen van en naar de schietbaan. Dit brengt veel verlies aan arbeidstijd met zich mee.

Ik kom later in dit jaarverslag terug op de bouw van een schietbaan in Amsterdam.

6.1. Beschikking voortgezette vuurwapenopleiding gemeentepolitie 1983.

Bij zijn brief d.d. 20 mei 1983, nummer EA83/U735 heeft de Minister Van Binnenlandse Zaken nieuwe regels vastgesteld met betrekking tot de voortgezette vuurwapenopleiding van politieambtenaren en vastgelegd in de "Beschikking voortgezette vuurwapenopleiding gemeentepolitie 1983".

In de beschikking wordt voorgeschreven dat iedere politieambtenaar jaarlijks opleiding dient te volgen in de gewelddsbepalingen en in andere theorie, zoals aangegeven in het programma voortgezette vuurwapenopleiding. Onder opleiding worden mede begrepen de voorbereidende praktische oefeningen en de mentale vorming. De politie-ambtenaar dient aan deze opleiding jaarlijks tenminste tien uren te besteden, die moeten worden verdeeld over vijf gelijkelijk over een jaar verspreide lessen.

Hiernaast wordt door de Minister voorgeschreven dat iedere politieambtenaar jaarlijks deel dient te nemen aan de schietoefeningen met het pistool, zowel op binnen- als buitenbanen.

De politieambtenaar dient aan deze schietoefeningen met het pistool jaarlijks tenminste tien uren te besteden, die moeten worden verdeeld over vijf gelijkelijk over een jaar verspreide oefeningen.

De uitvoering van de richtlijnen voor de opleiding benaderingstechniek (circulaire d.d. 18 februari 1983 nr. EA 82/U2603) en de voortgezette vuurwapenopleiding (circulaire d.d. 20 mei 1983 nr. EA 83/U7315) heeft consequenties voor het aantal docenten vuurwapenopleiding/instructie benaderingstechniek, het aantal schietpunten en de organieke sterkte.

Op 12 augustus 1981 werd een politieambtenaar door een vrouw in de keuken van haar woning, aangevallen met een aardappelschilmesje. De politieambtenaar heeft hierop gebruik gemaakt van zijn dienstpistool, tengevolge waarvan de vrouw is overleden.

De arrondissementsrechtbank te Amsterdam achtte "doodslag" bewezen en veroordeelde de ambtenaar tot een gevangenisstraf voor de duur van één jaar.

Het gerechtshof te Amsterdam concludeerde op 28 mei 1982, tijdens de behandeling in hoger beroep, dat de ambtenaar het feit had begaan, geboden door de noodzakelijke verdediging van zijn lijf tegen ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding.

Het gerechtshof verklaarde de ambtenaar niet strafbaar en ontsloeg hem van alle rechtsvervolging.

De Procureur-Generaal bij het gerechtshof is tegen de uitspraak van het gerechtshof in cassatie gegaan bij de Hoge Raad der Nederlanden. Als hoofdmotief werd aangevoerd dat de ambtenaar géén aanspraak kan maken op de schulduitsluitingsgrond noodweer.

De Hoge Raad heeft op 1 maart 1983 geconcludeerd dat het middel van cassatie van de Procureur-Generaal bij het gerechtshof niet tot cassatie kan leiden en in verband daarmee de voorwaardelijk voorgestelde middelen van de politieambtenaar geen bespreking behoeven, terwijl geen grond aanwezig werd geacht waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou behoren te worden vernietigd. De beroepen werden verworpen, waardoor de politieambtenaar niet strafbaar was en ontslagen werd van alle rechtsvervolging.

Het gerechtshof te Amsterdam heeft bij de beoordeling van het gedrag van de politieambtenaar de volgende aannemelijk geworden omstandigheden in aanmerking genomen:

- dat de politieambtenaar niet was geoefend in zogenaamde conflict-oplossing;
- dat de politieambtenaar niet was geoefend in het gebruik van de korte wapenstok;
- dat de politieambtenaar niet was geoefend in het afweren met de hand van een aanval met een mes;
- dat in Amsterdam sedert een reeks van jaren aan de ministeriële norm voor het op peil houden en verbeteren van de schietervaring van het politiepersoneel bij lange na niet was voldaan en dat oefening in het zogenaamde noodweerschot nimmer had plaatsgevonden;
- dat de instructie in het rechtmatig gebruik van ter beschikking gestelde wapens ten aanzien van vele politieambtenaren in Amsterdam tijdens hun opleiding gebrekkig is geweest;
- dat een regelmatige begeleiding van jeugdig dienstdoend personeel, vooral bij gebreke van vakbekwaam middenkader, vrijwel heeft ontbroken;
- dat, al met al, de overheid in haar verplichting om jonge Amsterdamse politieambtenaren voor te bereiden op hun maatschappelijk onmisbare taak, om in conflictsituaties als de onderhavige adequaat te reageren, ernstig tekort is geschoten.

Gelet op de negatieve publiciteit die Amsterdam met name ten gevolge van het hiervoren omschreven schietgeval (o.a. kamervragen van Lankhorst) ten deel is gevallen over de wijze waarop jonge agenten in Amsterdam met het vuurwapen leren omgaan, heeft de Burgemeester van Amsterdam op 13 november 1983 de minister reeds gewezen op de consequenties van de herziene opleiding voor Amsterdam.

Verhoging van het aantal lesuren geeft een arbeidstijdverlies van 26 mensjaren, dat minder besteed kan worden aan feitelijk politiewerk. Per jaar dient plm. f 280.000 of meer uitgegeven te worden aan extra munitie.

Het docentenbestand dient verhoogd te worden van 13 naar 22. Over uitbreiding van het aantal schietpunten in Amsterdam vindt uitvoerig overleg plaats tussen medewerkers van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en vertegenwoordigers van de Gemeentepolitie Amsterdam.

Uit dezerzijds uitgevoerde berekeningen is gebleken dat de Gemeentepolitie Amsterdam, naast de binnenschietbanen aan de respectieve districts bureaus Van Leijenberghlaan, Waddenweg, Meer en Vaart en Flierbosdreef, dient te beschikken over een schietbanencomplex binnen de gemeente Amsterdam, met 3 banen met elk 4 schietpunten. De verwachting bestaat dat dit schietbanencomplex medio 1985 gerealiseerd zal kunnen worden.

6.2. Standaardprocedures benaderingstechniek gevaarlijke verdachten

De Minister van Binnenlandse Zaken heeft door middel van zijn brief EA82/U2603, d.d. 18 februari 1983 nadere regels gegeven ten aanzien van de vastgestelde standaardprocedures voor de benaderingstechniek van gevaarlijke personen.

De instructie van deze standaardprocedures voor de benaderingstechniek van gevaarlijke personen is opgedragen aan de docenten vuurwapenopleiding.

Inmiddels zijn de docenten vuurwapenopleiding in de gelegenheid geweest zich de instructie in de herziene standaardprocedures eigen te maken tijdens enkele cursussen aan het Opleidingscentrum voor de Mobiele Eenheden Gemeentepolitie.

Op dit moment wordt door de vuurwapendocenten een lespakket samengesteld conform de vastgestelde standaardprocedures en passend binnen de gegeven voorschriften. In 1984 zal dit lespakket aan alle executieve politieambtenaren worden gedoceerd.

Uitdrukkelijk wordt in de brief van de Minister vermeld dat alle verrichte handelingen wettelijk gedekt moeten zijn.

In de inleiding van het handboek wordt dit ten aanzien van de fouillering nog eens expliciet vermeld. Daarnaast schrijft de Minister dat, gelet op het nog niet afgeronde interdepartementale overleg, in het handboek niet werd ingegaan op de zogenaamde veiligheidsfouillering.

Ik vraag mij af wat de waarde is van een procedure waarin een veiligheidsfouillering technisch gezien noodzakelijk genoemd mag worden, maar waarbij de juridische mogelijkheden hiertoe beperkt zijn.

Met het uitbrengen ervan wordt evenwel benadrukt dat de politie in afwachting blijft van een herziene regeling met betrekking tot de (veiligheids)fouillering.

Dit onderwerp maakt (nog steeds) deel uit van interdepartementaal overleg ruim zeven jaar nadat voor het eerst in interimrapporten hierover wordt gesproken. Ik vind het teleurstellend dat dit punt nog steeds niet geregeld is.

De reden dat deze veiligheidsfouillering in het Amsterdamse wenkenpakket werd opgenomen, werd ingegeven door het feit dat tevoren nauwelijks is aan te geven wie gevaarlijke personen zijn. Burgers die inbreuken op de rechtsorde signaleren en de hulp van de politie inroepen, zijn vaak niet in staat volledige informatie te verschaffen. De politie kan echter niet weigeren op te treden. Optreden wordt ook verwacht in het geval de politieambtenaar tijdens zijn surveillance zelf meent op duistere zaken te stuiten. De plaats, het tijdstip en de omstandigheden kunnen dan voor hem aanwijzingen zijn dat hij op zijn hoede moet zijn voor personen met wie hij in contact treedt.

Deze personen hoeven nog geen verdachten te zijn in de zin van Strafvordering. Toch heeft een aantal gebeurtenissen uit het verleden aangetoond dat het noodzakelijk is dat een veiligheidsfouillering wordt toegepast.

Naar aanleiding van de brief van de Minister van Binnenlandse Zaken is geconstateerd dat het standpunt van de Minister geen ruimte laat af te wijken van de standaardprocedures.

Door het ontbreken van een regeling met betrekking tot de veiligheidsfouillering dringt de overheid haar politieambtenaren in een praktijk die de opsporingsambtenaar ter wille van zijn eigen veiligheid, de veiligheid van eventuele omstanders en de te benaderen personen, er toe brengt de bevoegdheden tot fouilleren te zoeken in de constructie van een strafbaar feit dat hem tot het instellen van een (veiligheids)fouillering - zij het dan slechts in belang van strafvordering - machtigt.

Ik ben van mening dat burgers en politieambtenaren er recht op hebben dat op zo kort mogelijke termijn het interdepartementaal overleg inzake de veiligheidsfouillering wordt afgerond en dat dit onderwerp wordt geregeld in nadere beleidslijnen of in een ambtsinstructie.

6.3. Wijziging geweldsbepalingen.

De minister van Binnenlandse Zaken heeft door middel van zijn brief EA83/U2926 d.d. 23 september 1983 de burgemeesters van gemeenten met gemeentepolitie, een wijziging doen toekomen van de geweldsbepalingen in de Bijstandsinstructie gemeentepolitie en de Instructie Korps rijkspolitie, alsmede de toelichting hierop.

Verzocht wordt de op basis van artikel 37 van de Politiewet vastgestelde ambtsinstructie in gelijke zin te wijzigen als de Bijstandsinstructie gemeentepolitie.

De nieuwe geweldsartikelen in de Instructie Korps rijkspolitie en de Bijstandsinstructie gemeentepolitie treden in werking met ingang van 1 april 1984.

De periode voorafgaand aan de datum inwerkingtreding dient benut te worden om alle politieambtenaren in de gelegenheid te stellen zich een goede kennis eigen te maken van de gewijzigde geweldsinstructie.

Bij het opstellen van deze circulaire is naar mijn mening onvolgende rekening gehouden met de consequenties die deze extra opleidingen met zich meebrengen. Extra lessen geweldsbepalingen (schietvaardigheid) gaan ten koste van lessen schietvaardigheid omdat dit dient te geschieden met hetzelfde docentenbestand.

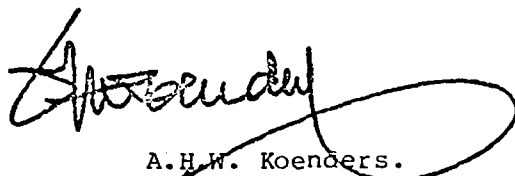
In het beleidsplan zijn als deelprojecten opgenomen: 1. 'geef jonge korpsleden kortlopende trainingen om de opgedane praktijkervaringen te verwerken in een raamwerk van kennis van de grote stad' en 2. 'creëer voor jonge korpsleden leersituaties in: sociale vaardigheden; reductie van spanning tijdens publiek/politie situatie (crisisinterventie); stress- en frustratiebestendigheid'. Hierdoor kan bereikt worden, dat conflicten minder snel escaleren, waardoor geweldgebruik mogelijk vaker achterwege gelaten kan worden. Naast hetgeen in de projecten gesteld is, zal meer aandacht besteed moeten worden aan de zelfverdediging. In het kader van de nieuwe richtlijnen over de nieuwe vuurwapenopleiding zal in de toekomst nog meer aandacht besteed worden aan de geweldsbepalingen en de benaderingstechniek en zal de schietvaardigheid verbeterd worden. Dit kan bereikt worden indien in Amsterdam beschikt wordt over voldoende vuurwapendocenten en schietpunten.

Door te investeren in de genoemde opleidingen worden de korpsleden beter in staat gesteld hun werk professioneel en zelfverzekerd te doen en zullen zij leren evenwichtig en afstandelijk om te gaan met conflict-situaties en daarmee gepaard gaande emoties van anderen. Indien vorenstaande opleidingen gerealiseerd zijn, kan ook niet meer het verwijt gemaakt worden dat de overheid ernstig tekort is geschoten in haar verplichting jonge Amsterdamse politie-agenten op hun taak voor te bereiden.

pll.:AWdJ

Amsterdam, 15 december 1983,

Chef Bureau Bewapening, Kleding,
Uitrusting en Mobiele Eenheid,
De Hoofdinspecteur van Politie,

A.H.W. Koenders.

Verklaring:

- A1 = Geweldsaanwending tegen personen of tegen voertuigen, waarin zich personen bevonden, door personeel van de Gemeentepolitie Amsterdam.
- A2 = idem, door leden van de vaste bijstand van de Koninklijke Marechaussee.
- A3 = Geweldsaanwending door anderen dan bedoeld onder A1 en A2, tevens door leden van de Gemeentepolitie Amsterdam buiten Amsterdam.
- A4 = Doden van dieren en ongewild lossen van één of meer schoten.

JAR: 1982

Volgnummer	optelling	dag	datum	uur	totaal aantal schoten	gerichte schoten			waarschuwings- schoten		afstand in meters	aantal schu- ters	leeftijd		uniform of burger	dis- trict	dienst- tak/ korps	Bijzonderheden/ omschrijving
						tot.	tref- fers	gevolgen	tot.	resultaat			schu- ters	verd.				
65814	1	wo	3/2	16.15	1	---	---	---	1	verdachte beëindigde zijn vluchtpoging	---	1	30	41	U	4	VKD	doorrijden na aanrijding (artikel 30 VwV)
65940	2	zo	7/2	03.00	1	---	---	---	1	verdachte staakte zijn handelingen	0-5	1	31	32	B	2	UD	aanhouding vuurwapen- gevaarlijke verdachte; getrokken aan aanhou- ding
66784	3	vrij	5/3	16.00	1	---	---	---	1	verdachte beëindigde zijn vluchtpoging	---	1	31	30 25	U	2	UD	aanhouding personen gewapende overval, een- ter er was geen zeker- heid dat personen ver- dacht waren
67238	4	do	18/3	01.55	1	---	---	---	1	geen	---	1	26	---	U	1	UD	niet voldoen aan stopteken
67668	5	di	30/3	20.30	1	---	---	---	1	verdachte beëindigde zijn vluchtpoging	---	1	30	18	U	6	UD	verdachte diefstal d.m.v. braak
67965	6	vrij	9/4	02.00	1	---	---	---	1	geen	20	1	32	---	B	3	UD	verdachte diefstal met braak auto
68140	7	za	17/4	01.45	1	---	---	---	1	verdachte beëindigde zijn vluchtpoging	---	1	32	33	B	3	UD	verdachte zakkenroller
68191	8	ma	19/4	00.40	4	1	1	1 schot in het rechter bovenbeen	3	geen	14	2	33	18	B	7	UD	verdachte diefstal d.m.v. braak
68193	9	ma	19/4	19.00	3	---	---	---	3	geen	---	1	29	27	U	4	VKD	noodweer; verdachte stak met mes in de richting van derde
70519	10	ma	12/7	03.10	1	---	---	---	1	drie verdach- ten konden worden aange- houden	---	1	23	17 19	B	7	UD	diefstal d.m.v. braak
70651	11	wo	14/7	05.50	1	---	---	---	1	geen	---	1	23	---	U	7	UD	Verdachte Opiumwet
70685	12	wo	14/7	18.25	2	2	---	2 schoten op rechter voorwiel	---	---	5 6	1	39	---	B	4	RD	overval geldloper- geldloper door een geschoten door ver- dachte
71166	13	wo	4/8	03.40	1	---	---	---	1	geen	---	1	36	18	U	2	UD	diefstal d.m.v. braak; inrijden met auto op politie-ambtenaar in auto
71220	14	vrij	6/8	10.20	4	4	4	4 schoten in borst	---	---	0-5	1	35	24	B	3	RD	diefstal d.m.v. braak; verdachte schoot politie- ambtenaar aantal malen in de rug
71216	15	vrij	6/8	14.45	7	6	3	1 schot in hiel 2 schampscho- ten op rug	1	geen	---	3	20 31 35	33	U/B/B	2	UD/RD/RD	winkeldiefstal; verdachte schoot onmiddellijk op politie-ambtenaar die dodelijk werd getroffen

R: 1982

vervolg bijlage

Volgnummer	optelling	dag	datum	uur	totaal aantal schoten	gerichte schoten			waarschuwings- schoten		afstand in meters	aantal schut- ters	leeftijd		uniform of burger	dis- trict	dienst- tak/ korps	Bijzonderheden/ omschrijving
						tot.	tref- fers	gevolgen	tot.	resultaat			schut- ters	verd.				
71217	16	za	7/8	01.25	2	--	---	---	2	geen	---	1	22	19	U	3	UD	Verdachte mishandeling
72009	17	zo	5/9	04.40	1	--	---	---	1	verdachte beëindigde zijn vluchtpoging	---	1	26	33	U	2	UD	verdachte diefstal met geweld met mes; tijdens aanhouding afgeschermd op zwaarlijk door konijntje
74053	18	vrij	12/11	06.40	4	2	2	dood verdachte	2	geen	1 meter	3	29 23	--	U	7	UD	geesteszieke; sloeg op politie-ambtenaar in
75004	19	di	14/12	17.00	2	1	1	gewond aan benen (knieën)	1	geen	1	1	32	24	B	3	UD	verdachte diefstal met geweld met mes; stekende bewegingen naar politie-ambtenaar; werd rechterhand
75480	20	di	28/12	02.55	1	--	---	---	1	geen	---	1	29	--	U	3	UD	diefstal d.m.v. brask auto
59035	A2 21	do	20/5	13.35	3	1	---	schot voor boeg speedboot; beëindiging vluchtpoging	2	geen	50	1	--	20	U	4	KM	poging helpen ontsnappen uit gevangenis bijlmer
70498	22	ma	12/7	00.00	1	1	1	1 schot rechter voorwiel auto	--	---	7	1	--	29	B	2	KM	diefstal o.g. joy-riding auto; inlijden op politie-ambtenaar
72455	23	ma	20/9	22.30	2	1	---	geen	1	---	20.25	1	24	--	U	2	KM	Art. 207 jo. 45 neergestoken man
	A3																	
66154	A4 24	zo	14/2	09.15	2	2	2	konijn gebod	--	---	0-5	1	--	39	U	7	UD	ziek konijn
66311	25	wo	17/2	13.10	1	--	---	---	--	---	--	1	28	--	B	3	RD	ongewild schot tijdens uitstappen auto bij aanhouding vuurwapen; gevaarlijke verdachte;
70621	26	di	13/7	07.30	1	--	---	---	--	---	--	1	30	--	B	6	UD	schot in pols en been pol. ambt. ongewild schot tijdens demonstreren pistool

● 重要提示

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)

htg schoten

[illegible]

AR: 1982

Volgsnummer	optel- ling	dag	datum	uur	Wapenstok		Diensthond		Vuurwapen		aantal betr. ambt.	leeftijd		uniform of burger	dis- trict	dienst- tak / korps	Bijzonderheden/ omschrijving	A / F
					ind.	olm.	ind.	olm.	soort	aantal		ambt.	verd.					
64828	1	zon	3-1	22.25					FN	6	6	20 21 24 25	30 (2) 36	U	4	UD	Aanh. verdachten na schietpartij i.b.v. vuurwapens	A
64928	2	dins	5-1	15.04					FN	2	2	21 26	23	U	5	UD	Aanh. verdachte in bezit vuurwapen en mes	A
65453	3	don	21-1	23.30					FN	1	1	34	onb.	B na dnat.	2	UD (SO)	Bedreiging met mes door onb. verdachte	A
65452	4	vrj	22-1	16.15					FN Walther	1 1	2	21 26	42	U	1	UD 9e dinstg.	Aanh. verdachte in bezit vuurwapen die man had neergeschoten	A
66209	5	woens	10-2	23.15					Walther	1	2	22 23	16	U	4	UD KM	Aanh. overspannen verslaafd meisje die moeder bedreigt.	F
66151	6	don	11-2	02.25					FN	1	2	23 28	28	U	4 Bijlm.	UD	Ter hand nemen van het vuurwapen ter eigen beveiliging.	A
66153	7	zat	13-2	02.00					FN	2	2	22 24	26	U	2	KM	Aanh. verdachte in bezit van vuurwapen	A
66618	8	zat	27-2	15.40					FN Walther	2 1	3	21 23 32	onb.	U	5	UD(5) UD(6) 2x	Bedreiging ambt. (verkeersgeleidingen) door 50 tal betogers	A
66615	9	zon	28-2	23.20					FN Walther	2 2	4	24(3) 25	34	U B (3)	4 Bijlm.	UD	Aanh. verdachte in bezit van vuurwapen	A
66689	10	dins	2-3	01.45					FN Walther	4 1	5	20 22 24 25 32	30	U	6	UD	Ter intimidatie woonwagenv. die eigen dnatw. in brand wilde steken.	A/F
66783	11	don	4-3	18.10					FN	1	1	23	27	U	2	KM	Aanh. verd. na negeren stopteken (2x) en achtervolging	F
66785	12	zat	6-3	04.15					FN	1	2	22 31	17 21	B	1	UD	Ter hand nemen van het vuurwapen ter eigen beveiliging	A
66782	13	zat	6-3	04.30					FN	1	2	21 27	onb.	B	3	UD (SO)	Wapen ter hand genomen uit vrees voor diefstal pint. groep punkers van ong. 25-jar.	A
66781	14	zat	6-3	17.00					FN	1	1	26	31	U	2	UD	Aanh. verdachte die een burger had bedreigd met een mes	A
67295	15	maan	8-3	14.40					Walther	1	1	20	32	B	2	UD (SO)	Aanh. verdachte overtreding opiumwet.	F

Volgnummer	optel- ling	dag	datum	uur	Wapenstok		Diensthond		Vuurwapen		nanta- l betr. ambt.	leeftijd		uniform of burger	dis- trict	dienst- tak / korps	Bijzonderheden/ omschrijving	A / F
					ind.	olm.	ind.	olm.	soort	aantal		ambt.	verd.					
66844	16	maan	8-3	01.35					Walther	2	2	22 36	19	U	2	UD (Poath)	Aanh. verdachte v.m. overtreding 311 SR (c.q. poging daartoe)	F
67068	17	zat	13-3	19.30					FN	2	2	22 24	31	U	5	UD	Aanh. verdachte die rapp. bedreigde met uitbeemen	A
67304	18	zat	20-3	02.55		± 20			Walther FN	onb.	± 20	div	div tot 150 m.	U	5	UD div.dist.	Politie-optreden bij vechtpartij van knok- ploeg en krakers	A
67352	19	maan	22-3	02.35					FN	1	2	23 24	27 30(2) 32	U	4	UD	Aanh. verdachten die medewerking weigeren en verdachte beweging maakten	A
67523	20	vrj	26-3	19.42					FN	1	2	25 32		U	2	UD KM	Poging tot doodslag t.o.v. politieambt.	A
67520	21	zon	28-3	21.35			2		FN	1	4	20 26 41 49	22 26	U	2	UD (2 HG)	Aanh. verdachten na overtr. 184/181/177 SR. en bedr. ambt.	A
67893 69312	22	zon	28-3	22.55					FN	2	2	21 21	25 27	B	3	UD (SO)	Aanh. weglappende ver- dachte in bezit mes	F
68025	23	zon	28-3	23.20	20				FN	1	21	23 onb.	onb.	B/U	3	UD + SO	Na wapenstokgebr. in sociëteit, wapengebr. ter bescherm. coll.	A
67748	24	don	1-4	20.15					FN	1	2	21 25	22	B	6	UD	Verm. autokraker die coll. bedreigt met een schroevendraaier	A
67794	25	zat	3-4	23.50					FN	1	1	20	18 19 19	B	6	UD	Aanh. drie v.m. ver- dacht van inbraak verdachte pers.	F
69310	26	vrj	9-4	09.45					FN	2	2	35 39		B	2	RD	Aanh. verdachten die bekend staan als "overvallers"	F
68150	27	vrj	16-4	06.30					FN	1	2	34 36	onb. (vm 3)	B	2	UD (HG)	Ter bescherming coll. + zichzelf tov. 3 aanvallers met mes.	A
68236	28	maan	19-4	23.00					FN	2	2	25 29	24	B	5	UD KM (SO)	Ter hand nemen van het vuurwapen ter eigen beveiliging	A
68407 68490	29	dins	27-4	10.30					FN	2	2	22 25	18(2) 21 22 23	U	5	UD	Ter aanh. 5 tal pers. v.m. in bezit van een vuurwapen	A
68549	30	don	29-4	06.10					FN	9	9	22 23 25 25	21 26 32 32	U	2	UD	Onderzoek in perc. n.a.v. een schietpar- tij	A/F

Volgnummer	optel- ling	dag	datum	uur	Wapenstok		Diensthand		Vuurwapen		aantal betr. ambt.	1 tijd		uniform of burger	dis- trict	dienst- tak / korps	Bijzonderheden/ omschrijving	A / F
					ind.	olm.	ind.	olm.	soort	aantal		ambt.	verd.					
68537	31	vrij	30-4	06.10					FN	1	2	25 26	27	U	1	UD	Aanh. verdachte i.b.v doorgel. pistool	A
68538	32	vrij	30-4	23.30					FN	1	2	24 26	17 21	U	6	UD	20-tal personen ple- gen openlijke geweld- pleging	A
68593	33	zon	2-5	20.50					FN	1	4	24 25 28 33	22	U	3	UD	Aanh. verdachte t/z 32 W.v.W(vuurwapen- gevaarlijk)	A
68594	34	maan	3-5	13.10					WP 5	1	2	23 25	28	U	2	UD	Aanh. verd. t/z diefst. die dreigt met mes	A
68640	35	din	4-5	03.15					FN	2	2	30 30	33 34 35 36	U	6	UD	Aanh. van 5 verdach- ten in bezit van 2 vuurwapens	A
68674	36	don	6-5	09.55					FN	1	1	26	28	U	6	UD	Overspannen man dreigt met bijl	A
68755	37	maan	10-5	17.20					WP 5	1	2	30 30	24	B	5	UD	Dreigende houding door een 20-tal Sur. bij aanhouding	A
69313	38	din	11-5	08.15					WP 5	5	6	23 26 28 30	36	B	div.	Aanh. eenh.	1e Aanh. eenh. wordt bedreigd door 20 à 30 pers. bij aanh.	A
68894	39	vrij	14-5	20.30					WP 5	10	10	div	17	B	div.	Aanh. eenh.	Aanh.eenh. wordt be- dreigd door menigte idem	A
	40	vrij	14-5	20.00					WP 5	2	5	div.	15	B	div.	Aanh.E.		
68896	41	vrij	14-5	08.12					WP 5 FN	2	2	24 28	27 30	U	4	UD	Aanh. 2 ontvluchte gevangenen uit "Bijl- mer Eajes"	A/F
69034	42	don	20-5	14.30					FN	4	4	22 26 29 27	42	U	2	UD	Aanhouding van verdach- te die zesmaal op slachtof.had geschoten	
69068	43	vrij	21-5	04.45					FN	1	1	23	43	B	4	UD	Aanh. verdachte t/z diefstal	
69290	44	don	27-5	05.00					FN	2	2	21 21	16 17 21 22	U	4	UD	Aanh. van vier ver- dachten t/z diefst- stal dmv verbr.	
69399	45	zat	29-5	17.30					FN	4	4	25 30 31 31	19 23	U + B	6	UD + Rech.	Aanh. 2 verdachten t/z overval met ge- bruik van wapen	
69555	46	woen	2-6	23.55					FN	1	1	26	geen v.d.	U	4	UD	Aan. i.v.m. mogelijk- heid dat er geschoten was.	
69503	47	don	3-6	20.40					FN	1	2	20 22	36	U	4	UD	Aanh. verd. trekt pistool.	

1982

Volgsnummer	optel- ling	dag	datum	uur	Wapenotok		Diensthand		Vuurwapen		aantal betr. ambt.	leeftijd		uniform of burger	dia- trict	diens- tok / korps	Bijzonderheden/ omschrijving	A / F
					ind.	olm.	ind.	olm.	soort	aantal		ambt.	verd.					
70978	66	din	27-7	21.40					FN	1	2	23 29	27	U	3	UD	Aanh. verdachte in bezit van pistool	
71085	67	maan	2-8	03.39					WP5	1	2	25 25	32	U	3	UD	Aanhouden verdachte in bezit van vlugpistool	
71149	68	din	3-8	01.10					FN	1	2	23 26	26	U	4	UD	Auto trekt op met rapp. voor auto	
71150	69	din	3-8	02.55					WP 5 FN	2	2	23 29	27	B	2	UD (CO)	Aanh. verdachte die in bezit zou zijn van vuurwapen	
71163	70	din	3-8	22.55					FN	2	2	19 22	22	U	6	UD	Aanh. verdachte t/z 311 SR juncto 45 (en met auto inrijden)	
71218	71	vrij	6-8	09.45					FN WP 5	5	5	021 22 23 24	--	U	2	UD	Moedijkheden met een overlopen van, die zich in keuken gijloot	
71214	72	zat	7-8	20.30	4		2		FN	1	4	20 26 29 35	21 20 22 28	U	2	UD	Verzet met een 6-tal dranken achterne voet- bal team. Daarna in de telling groot aantal in op	
71215	73	zon	8-8	18.00					WP 5 FN	2	2	27 29	27 39	U	2	UD	Aanh. van twee verda- chten ieder in bezit van vuurwapen	
71308	74	maan	9-8	09.10					FN	1	1	53	20 20	B	5	UD	Aanhouding twee ver- dachten t/z 311 SR.	
71342	75	woen	11-8	02.45					FN	1	1	23	16 17 20	U	4	UD	Aanhouding drie ver- dachten t/z 311, 4 SR	
71398	76	don	12-8	21.10					FN	1	1	23	20	B	2	UD	Aanh. verdachte in be- zit van luchtdrukpi- stool.	
71399	77	zat.	14-8	22.20					FN	2	2	23 23	23	U	2	UD	Aanh. verdachte t/z 287 juncto 45 SR (in- rijden op...)	
71481	78	maan	16-8	07.25					FN	1	2	25 25	38	U	2	UD	Aanh. verdachte t/z 350/287 juncto 45 SR (stekende bew. met een)	
71740	79	don	26-8	20.45					WP 5 FN	3	3	23 24 37	33	U	4	UD	Aanh. verdachte t/z in bezit van kerabijn en ander vuurwapen.	
71793	80	vrij	27-8	18.45					WP 5 FN	2	2	19 30	29	U	2	UD	Aanh. verdachte i.v.m. doorrijden/inrijden na stopplaats	
71794	81	vrij	27-8	17.35					WP 5 FN	2	2	32 43	23 23	B	3	Rech.	Aanh. 2 verd. t/z 311, lid 4 (1 VS maakte bew. binnenzak)	
71795	82	vrij	27-8	16.45					FN	2	2	23 25	37	U	4	UD	Aanh. verdachte die met een drie pol. wett. bedroefde	

Volgsnummer	optelling	dag	datum	uur	Wapenetc		Diensthand		Vuurwapen		aantal betr. ambt.	leeftijd		uniform of burger	district	dienst- tak / korps	Bijzonderheden/ omschrijving	A / R
					ind.	olm.	ind.	olm.	soort	aantal		ombt.	verd.					
71792	83	zat	28-8	19.20					FN	1	1	20	18	B	3	UD	Aanh. verdachte i.b.v. revolver	
71789	84	zon	29-8	18.40					WP 5 FN	2	2	25 27	27	U	2	UD	Aanh. 1 verdachte t/z diefat. met geweld c.q. diefst. auto	
71839 71910	85	din	31-8	13.55					FN	1	6	22 23/23 27/27 28	32	B + U	5 + 6 5	UD Rech.	Aanh. verdachte die met voorhoofd drie pol. ambt. bedreigde	
71920	86	woen	1-9	17.55					WP 5 FN	2	2	24 30	26 48	U	2	UD	Aanh. 5 verdachten t/z 312 SR (terov.) mog. gewond met een	
72008 72034	87	zon	5-9	01.58					FN	2	2	21 23	24	U	3	UD	Aanh. verdachte i.b.v. pistool	
72133	88	woen	8-9	01.15					FN	10	10	25 25 35	34	U	3/5 3	UD	Aanh. verdachte die met vuurwapen schoot (in bezit van 2 vuurw.)	
72202	89	zat	11-9	16.35					WP 5	2	2	23 24	26	U	6	UD	Aanh. verdachte t/z 285 SR in het bezit van pistool	
72217	90	zon	12-9	21.34					FN	2	2	22 26	20 24 29	U	4	UD	Contr. 3 pers. die in bezit van vuurwapen zouden zijn (1 pers.)	
72309	91	woen	15-9	21.00					WP 5	1	1	33	45	B	2	UD	Aanhouding verdachte mogelijk in bezit van vuurwapen	
72474	92	vrij	17-9	15.15	1				WP 5	1	2	25 28	16	U	5	UD	Bedreiging van rappor- teur door groot aantal jongelui (70 à 80)	
72651	93	maan	27-9	00.30					WP 5 FN	2	2	29 23	geen	U	2	UD	Onderzoek naar een vrouw die met een sach.-/vuurwapen op Aanh. van 2 pers. bedreigd	
72951	94	woen	6-10	12.00					FN	2	2	29 31	..	B	5	- Rech	Aanh. verdachte die in bezit van een pistool	
72953	95	woen	6-10	17.30					FN	2	2	23 33	26 29	U	2	UD	Aanh. van verdachten die geschoten zouden hebben.	
72963	96	don	7-10	14.20					FN WP 5	1	2	27 21	22	U	2	UD	Poging tot inrijden bij verkeerscontrole	
73318	97	maan	11-10	13.00 01.00					WP 5	div.	div.	30 o.a.	..	B	Aanh. team	Rech/UD	Met aanh. eenheden op getreden bij rellen beatr. "Lucky Luyk"	
73073	98	maan	11-10	13.15					FN	1	div.	54 o.a.	..	U	VKD	Verk. po- leiding	Bedreiging verkeers- leiding door 30 de- bedr. i. v. m.	
73508	99	maan	11-10	21.30					WP 5	1	1	27	..	U	1 5 (Bratro)	UD	Met bratroenheid te trokken bij rellen atr. "Lucky Luyk"	
73097	100	din	12-10	01.30					FN	1	1	22	33	B	5	UD	Aanh. verdachte die rapp. met een be- dreigt.	

JAAR 1902

Volgnummer	optel- ling	dag	datum	uur	Wapenstok		Diensthand		Vuurwapen		aantal betr. ambt.	leeftijd		2 ^e uniform of burger	dinst- trict	dienst- luk / korps	Bijzonderheden/ omschrijving	A / F
					ind.	olm.	ind.	olm.	soort	aantal		ambt.	verd.					
73075	101	woen	13-10	01.10					FN	2	2	35 24	19 21	U	2	UD	Aanh. 2 verdachten die in bezit zouden zijn van alarmpistool	
73207	102	don	14-10	03.15					WP 5 FN	4	4	32 27 33 21	25 25 25 20	U + B	2	UD	Aanh. van 2 verdachten t/z hrt. 2 Opluist en verm. vuurwapenbezit	
73209	103	zon	17-10	20.15					FN	1	3	23 24 32	34 36	U	4	UD	Aanh. 2 ontvluchte verdachten uit "Dijlmer Hagen"	
73316	104	din	19-10	12.40					FN	1	1	38	15 16/16 18	B	2	Rech.	Rapp. wordt bedreigd met een aan deuren door 4 man aangevallen	
73501	105	woen	20-10	14.00					WP5	1	4	24 36 36 39	33	B (Blm)	4	Rech.	Aanh. een verdachte t/z 311 ER	
74441	106	woen	20-10	19.19					FN	1	2	22 24	31	U	4	UD	Aanh. van man die met een spoor had ver- loren en reist met een toer.	
73495	107	din	26-10	17.40					WP 5 FN	4	4	25 24 24	45	U	4	UD	Aanh. van verdachte die in bezit was van pijstool	
73619 73603	108	vrij	29-10	00.15					FN WP 5	4	4	26 27 34	22 27 30	B	3	S.O.	Aanhouding 3 ver- dachten waarvan één in het bezit van vuurwapen	
73620	109	zat	29-10	00.47					WP 5 FN	2	2	21 23	..	U	3	UD	Onderzoek naar een man waarvan rapp. ver- moeden dat hij geva- rend was	
73707	110	din	2-11	11.20					WP 5	4	4	31 31 34 35	41	B	3	Rech.	Aanh. verdachte t/z 416 SR die tevens dreigde met een	
73777	111	vrij	5-11	11.40					WP 5	9	9	29 30 31 32	25 25 25 22	B Rech.	Centr. Ex. Rech. Dienst	Aanh. 10-tal Turke rijznelers in Turks Informatie Bureau	A	
73780	112	vrij	5-11	16.25					FN	2	2	24 25	geen	U	6	UD	Onderzoek naar een man die met een pis- tool bedreigd zou katten	
73780	113	vrij	5-11	16.30					FN	2	2	24 25	34	U	6	UD	Onderzoek ruzie man/ vrouw, waarbij een ge- wapend zou zijn	
73779	114	zat	6-11	00.50					FN	1	2	22 22	18 ..	U	4	UD	Aanh. van verdachte t/z 311 SR	
74054	115	vrij	12-11	23.00					FN	1	7	22 26 30 31 32	22 22 20 20 22	U	4	UD	Aanh. verdachte t/z 227 30.45 SR die vuur- wapen gev. zou zijn	
74125	116	maan	15-11	11.30					WP 5	6	6	20 24 25 25	23 --	U + B	3	UD	Onderzoek bij moord- ke overval "Diocenta Limited (Loon alare)	
74128	117	din	16-11	00.12					FN WP 5	4	4	22 26 26 29	36	U	5	UD	Aanh. ruzie (man/vrouw) waarbij een mog. vuur- wapen zou hantieren	
74275	118	vrij	19-11	05.00					WP 5 FN	4	4	32 26 26 24	29	U	1 2 2 6	UD	Aanh. verdachte die in Sonestohotel een man had neergeschoten	

